

Dosarul nr.1ra-8/2024
1-22190379-01-1ra-29122024

Curtea Supremă de Justiție
Î N C H E I E R E

26 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată în componența:
Președinte – Țurcan Anatolie
Judecători – Mânăscurtă Igor și Daguța Sergiu

examinînd, fără citarea părților, admisibilitatea recursului declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Bălți – Pasat Liliana prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2023, în cauza penală privindul pe

Cîrnaț Fiodor xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 28.12.2022-13.02.2023;
2. Instanța de apel: 22.03.2023-28.09.2023;
3. Instanța de recurs: 29.12.2023-26.03.2024.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătorei Bălți sediul Central din 13 februarie 2023, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Cîrnaț Fiodor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217¹ alin.(3) lit. b), f) Cod penal, la 2 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea legată de circulația legală a substanțelor narcotice și analogelor lor pe termen de 3 ani.

În baza art.90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea legată de circulația legală a substanțelor narcotice și analogelor lor pe termen de 3 ani.

A fost încetat procesul penal în privința lui Cîrnaț Fiodor învinuit în comiterea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal, în temeiul art.2 alin.(1) din Legea nr.243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului Cîrnaț Fiodor în beneficiul statului cheltuieli de judecată în sumă de 4760 lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Cîrnaț Fiodor a fost condamnat pentru faptul, că dânsul urmare a activității sale criminale, cu persoane,

cauza penală în privința căroră s-a disjunctat într-o procedură separată, dobândind substanțe ilegale în condiții nestabilite de organul de urmărire penală, pe parcursul anului 2021, în mai multe rate a procurat droguri, având scopul primirii unui profit din activitatea ilegală de înstrăinarea lor, cu scopul de a le realiza altor persoane la un preț mai avantajos.

Astfel, Cîrnaț Fiodor, la 15 octombrie 2021, aproximativ la ora 12:03, având asupra sa droguri în formă de marijuana procurate anterior, de la persoana, cauza penală în privința căreia a fost disjunctată într-o procedură separată, aflându-se xxxxx, ilegal a înstrăinat contra sumei de 1600 lei, unei persoane confidențiale cu numele de legendă - Vîrlan Andrei, un pachet de culoare străvezie cu masă vegetală mărunțită de culoare verde și miros specific, iar urmare al achiziționării drogurilor de la Cîrnaț Fiodor, persoană confidențială cu numele de legendă - Vîrlan Andrei le-a predat benevol colaboratorilor organelor de poliție.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-1019 din 25.03.2022 masa vegetală de culoare verde, uscată, mărunțită, prezentată spre examinare, depistată și ridicată la data de 15.10.2021 de la cet. Vîrlan Andrei reprezintă marijuana, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Masa substanței stupefiante - marijuana constituie 36, 670 g (masă uscată), adică proporții mari.

La fel, la 01 decembrie 2021, aproximativ la ora 18.30, Cîrnaț Fiodor având asupra sa droguri în formă de marijuana procurate de la persoana, cauza penală în privința căreia a fost disjunctată într-o procedură separată, aflându-se în strada xxxxx, ilegal a înstrăinat contra sumei de 1200 lei, unei persoane confidențiale cu numele de legendă - Vîrlan Andrei, un pachet de culoare străvezie cu masă vegetală mărunțită de culoare verde și miros specific, iar urmare al achiziționării drogurilor de la Cîrnaț Fiodor, martorul sub acoperire Vîrlan Andrei le-a predat benevol colaboratorilor organelor de poliție.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-1216 din 30.03.2022 masa vegetală de culoare verde, uscată, mărunțită, prezentată spre examinare, depistată și ridicată la data de 01.12.2021 de la cet. Vîrlan Andrei reprezintă marijuana, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Masa substanței stupefiante - marijuana constituie 17, 739 g (masă uscată), adică proporții mari.

Totodată, la data de 16.12.2021 în perioada 06.30-07.00, în cadrul efectuării percheziției la domiciliul lui Cîrnaț Fiodor, amplasat în xxxxx a fost depistat un fragment de butelie de plastic cu inscripția „Черноголовка” cu capac modificat artizanal folosit pentru consum de droguri și un sul de hîrtie ce conține masă vegetală de culoare verde cu miros specific.

Conform raportului de expertiză judiciară nr.34/12/2-R-282 din 22.04.2022 masa vegetală uscată, mărunțită, de culoare verde, ridicată la 16.12.2021, prin proces-verbal de percheziție de la cet. Cîrnaț Fiodor, reprezintă marijuana, care se atribuie la categoria substanțelor stupefiante. Masa substanței stupefiante - marijuana, constituie 0,56 g (masă uscată). Depunerile de pe suprafața interioară a fragmentului de butelie cu

inscripția „Черноголовка”, cu capac din polimer combinat cu metal, depistat și ridicat în aceleași circumstanțe, reprezintă substanță stupefiantă rășină de cannabis. Masa substanței stupefiante - rășină de cannabis constituie 0,26 g (masă uscată), adică proporții mari.

2. Sentința menționată a fost atacată cu *apel*, de către procurorul în Procuratura mun. Bălți, Reaboi Oleg, care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi sentințe potrivit modului stabilit de prima instanță prin care Cîrnaț Fiodor să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217¹ alin.(3) lit.b), f) Cod penal la 2 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip închis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități legate de circulația legală a drogurilor, etnobotanicelor sau analogilor acestora în scop de înstrăinare pe un termen de 3 ani; în baza art.217 alin.(2) Cod penal a aplica pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 6 luni, iar în temeiul art.107 Cod penal a-l libera de pedeapsa penală conform Legii nr.243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”. A încasa din contul inculpatului Cîrnaț Fiodor în beneficiul statului cheltuieli de judecată în sumă de 4760 lei. Asupra corpurilor delict - urmează să se expună instanța de judecată care va examina cauza penală disjunsă în privința inculpatului Andriuța Vitalie.

2.1 În motivarea cerințelor sale procurorul a invocat că:

- instanța de judecată corect a reținut faptul că, Cîrnaț Fiodor, în coparticipare cu Andriuța Vitalie, precum și alte persoane nestabilite de organul de urmărire penală, au săvârșit infracțiunile încriminate, însă sentința este una blândă în sensul aplicării față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal, reieșind din personalitatea inculpatului, faptelor ilegale penale încriminate, fapt care face a aprecia imposibilitatea corijării lui pe o altă cale decât fiindu-i aplicată o pedeapsa privativă de libertate;

- instanța de fond la stabilirea pedepsei condiționate nu a argumentat motivele aplicării față de inculpat a prevederilor art.90 Cod penal, soluție care este greșită și nu corespunde scopului pedepsei penale de corectare și reeducare a inculpatului;

- deși inculpatul a recunoscut pe deplin vina încriminată, acesta totuși nu a conștientizat până la capăt urmările prejudiciabile ale faptei comise;

- pedeapsă aplicată față de inculpată vădit neproportională faptelor comise de către acesta și urmările produse, cu abatere de la criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art.75 Cod penal;

- instanța încetând procesul penal în privința inculpatului în baza art.217 alin.(2) Cod penal, aplicându-i actul de amnistie, nu s-a expus asupra pedepsei care urmează a fi aplicată față de inculpat.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2023 a fost admis apelul, casată parțial sentința, în latura încetării procesului penal pe art.217 alin.(2) Cod penal, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cîrnaț Fiodor a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217 alin.(2) Cod penal la 6 luni închisoare.

În temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, art.107 Cod penal și art.389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală a fost liberat inculpatul Cîrnaț Fiodor de la executarea pedepsei penale pentru săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal.

În rest, prevederile sentinței au fost menținute.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, cauza penală în privința inculpatului Cîrnaț Fiodor în baza art.217¹ alin.(3) lit.b), f) și art.217 alin.(2) Cod penal, a fost examinată în procedura simplificată, în ședința instanței de fond, inculpatul, a recunoscut vina în cele înscrise în rechizitoriu, nedorind examinarea și cercetarea probelor în fond.

Cu privire la încetarea procesului penal pe art.217 alin.(2) Cod penal în baza amnistiei, instanța de apel a considerat greșită soluția instanței de fond. Or, prima instanță urma să aplice prevederile Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, art.107 Cod penal și art.389 alin.(4) pct.2) Cod de procedură penală.

Cu privire la aplicarea pedepsei în privința inculpatului Cîrnaț Fiodor în baza art.217¹ alin.(3) lit.b) și f) Cod penal, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a aplicat inculpatului Cîrnaț Fiodor pedeapsa sub formă de 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea legată de circulația legală a substanțelor narcotice și analoagelor lor pe termen de 3 ani, cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal stabilirea unui termen de probă de 4 ani.

La individualizarea pedepsei instanța de apel a reținut că, prima instanță corect a reținut în sarcina inculpatului Cîrnaț Fiodor și a luat în considerație prevederile art.2, art.7, art.61, art.75-78, art.217¹ alin.(3) lit.b), f) Cod penal și art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, ținând astfel cont de gravitatea infracțiunii comise care este o infracțiune gravă, de motivul și scopul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de prezența circumstanțelor atenuante cum este recunoașterea vinei, contribuirea la descoperirea infracțiunii, căința sinceră, caracteristica pozitivă de la locul de trai, prezența unui loc de muncă, prezența unei familii, aflarea la întreținerea sa a doi copii minori etc., contribuirea la examinarea cauzei în procedură simplificată și celelalte împrejurări individuale ale cazului.

Instanța de apel a reținut că, la moment, Cîrnaț Fiodor este unicul întreținător al celor doi copii minori, așa cum soția sa este peste hotarele R. Moldova, anterior a mai comis trei infracțiuni, dar cauzele penale au fost încetate la urmărirea penală pe motivul împăcării părților, iar la moment nu are antecedente penale, careva condamnări penale Cîrnaț Fiodor nu are, la urmărirea penală a recunoscut pe deplin vina și a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, a conștientizat caracterul ilegal al faptei comise, fiind dispus să se abțină de la acte ilegale și să respecte legile statului, iar ca un moment profilactic, de corectare și reeducare poate servi faptul aflării în detenție pe termenul reținerii, iar aflarea pentru prima dată a unor persoane în penitenciar le determină să

evalueze și să conștientizeze acțiunile sale.

Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut că, prima instanță i-a stabilit lui Cîrnaț Fiodor un termen de probă de 4 ani, pedeapsă care impune un anumit comportament supravegheat de instituțiile statului, nerespectarea căruia generează consecințe legale, care nu-s în favoarea condamnaților.

Instanța de apel a menționat că, odată fiind aplicată, suspendarea condiționată a executării pedepsei poate fi anulată, în caz de vor fi încălcate obligațiunile și condițiile stabilite inculpatului, ceea ce încă o dată confirmă prezența unui anumit grad de severitate al acestei pedepse condiționate.

4. Decizia instanței de apel este atacată, cu *recurs* de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Bălți – Pasat Liliana care invocând temeiul prevăzut la art. 427 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală, solicită admiterea recursului, casarea parțială a deciziei, în partea condamnării lui Cîrnaț Fiodor în baza art. 217¹ alin.(3) lit.b), f) Cod penal cu excluderea prevederilor art.90 Cod penal.

4.1 În motivarea cerințelor sale acuzarea a indicat că:

- pedeapsa stabilită de prima instanță și menținută de instanța de apel în privința inculpatului Cîrnaț Fiodor pe art. 217¹ alin.(3) lit.b). f) Cod penal este contrară principiilor de individualizare a pedepselor, nefiind luat în considerație toate circumstanțele cazului, gravitatea infracțiunii;

- circumstanțe la care fac trimitere instanțele de judecată nu pot fi considerate ca circumstanțe care ar permite aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, însă pot fi luate în considerație la aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală;

- instanțele au menționat faptul, că Cîrnaț Fiodor are comise anterior trei infracțiuni, dar cauzele penale au fost încetate la urmărirea penală pe motivul împăcării părților, iar la moment nu are antecedente penale;

- raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal are la origine persoana și comportamentul acesteia pînă la săvîrșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului, ori anterior inculpatul pe cauzele penale încetate pe motivul împăcării părților, la fel s-a căit sincer de cele comise, dar acest fapt nu l-a împiedicat să comită infracțiunile care în prezent se judecă, astfel se constată că inculpatul nu a stat pe calea corijării.

5. *Examinând admisibilitatea recursului declarat pe baza materialului din dosar și a motivelor invocate, completul de judecată decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.*

În speță se constată, că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recurs în termen în conformitate cu art.422 Cod de procedură penală.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de către recurent.

Potrivit textului recursului, completul de judecată reține că, acuzarea invocă temei de casare a deciziei instanței de apel pct. 5) art. 427 alin.(1) Cod de procedură penal.

În această ordine de idei, rațiunea și finalitatea exercitării căii de atac, în particular avându-se în vedere recursul ordinar, rezidă în înlăturarea erorilor admise de instanța ierarhic inferioară la etapa precedentă de judecare a cauzei, iar controlul judecătoresc pe care acesta îl declanșează, are un rol preventiv și unul reparator.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, recurentul invocă în speța dată temeiul pentru recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală și anume *a fost aplicată o pedeapsă în alte limite decât cele prevăzute de lege.*

Cu referire la acest temei completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, din conținutul recursului rezultă că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de fond, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă procurorul critică decizia instanței de apel în partea stabilirii pedepsei inculpatului în baza art. 217¹ alin.(3) lit. b). f) Cod penal cu închisoare cu suspendare condiționată, pe o perioadă de probațiune, conform art. 90 Cod penal, considerând că nu este proporțională cu gravitatea infracțiunii săvârșite și vinovăția autorului.

În urma studiului lucrărilor dosarului, în opinia completului de judecată, nu și-a găsit confirmare temeiul pentru recurs invocat, în prezenta speță, deoarece instanța de apel și-a motivat întemeiat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75-78 Cod penal la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea pedepsei inculpatului și nu a admis careva erori, stabilindu-i întemeiat în limitele sancțiunii normei art. 217¹ alin.(3) lit. b). f) Cod penal, de care a fost recunoscut vinovat și ținând cont de prevederile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, o pedeapsă echitabilă și în limitele legii penale de 2 ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, pe o perioadă de probațiune de 4 ani.

Opozant celor invocate de recurent, la capitolul modului de executare a pedepsei inculpatului, aplicându-i dispozițiile art. 90 Cod penal, instanța de recurs relevă, că în cazul săvârșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Revenind la prezenta speță, completul de judecată atestă că, inculpatul a fost condamnat în baza art. 217¹ alin.(3) lit. b). f) Cod penal, la 2 ani închisoare.

Respectiv, după ce a stabilit pedeapsa potrivit tuturor criteriilor generale de individualizare a pedepsei, continuând operațiunea de individualizare cu privire la săvârșirea infracțiunii, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată poate dispune neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului.

Astfel, suspendarea condiționată, ca mijloc de individualizare a pedepsei, conferă instanței de judecată posibilitatea ca, pe lângă stabilirea cuantumului pedepsei, să se pronunțe și asupra modului de executare.

În cauza supusă judecării, instanțele de fond au conchis, că inculpatului Cîrnaț Fiodor, urmează a-i fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal și a-i suspenda condiționat executarea pedepsei cu închisoare, menționată mai sus, pe o perioadă de probațiune de 4 ani, fiind luat în considerație gravitatea infracțiunii care se atribuie la categoria celor grave, recunoașterea vinei, contribuirea la descoperirea infracțiunii, căința sinceră, caracteristica pozitivă de la locul de trai, prezența unui loc de muncă, aflarea la întreținerea sa a doi copii minori fiind unicul întreținător, așa cum soția sa este peste hotarele R. Moldova, anterior a mai comis trei infracțiuni, dar cauzele penale au fost încetate la urmărirea penală pe motivul împăcării părților, iar la moment nu are antecedente penale, careva condamnări penale Cîrnaț Fiodor nu are, a conștientizat caracterul ilegal al faptei comise, fiind dispus să se abțină de la acte ilegale și să respecte legile statului, fapt ce demonstrează că scopul pedepsei poate fi atins și cu aplicarea în privința acestuia a prevederilor art.90 Cod penal, adică condamnarea cu suspendarea executării pedepsei cu închisoare.

Referitor la argumentul de bază invocat de procuror în recursul declarat, precum că, „*Cîrnaț Fiodor are comise anterior trei infracțiuni, dar cauzele penale au fost încetate la urmărirea penală pe motivul împăcării părților*”, completul de judecată reține că, instanțele de fond, la stabilirea pedepsei inculpatului în baza art. 217¹ alin.(3) lit. b). f) Cod penal, au ținut cont de toate circumstanțele cauzei, or, în privința inculpatului a fost aplicată pedeapsa cu închisoare, iar modul de executare a pedepsei stabilite inculpatul cu aplicarea prevederilor art.90 Cod penal - condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare, impune inculpatului careva obligații și un anumit comportament de corectare și de conștientizare a acțiunilor sale, iar nerespectarea acestor obligațiuni generează consecințe legale, care nu sunt în favoarea inculpatului.

Ținând cont de toate împrejurările cauzei, având în vedere atât principiul umanismului, prevăzut de art. 4 Cod penal, cât și prevederile art. 61 alin. (2) Cod penal, instanța de recurs consideră că nu este rațională executarea pedepsei reale cu închisoarea de către inculpat, iar instanța de apel just a conchis de a aplica în privința acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal, fiindu-i suspendată condiționat executarea pedepsei pe o perioadă de probațiune de 2 ani.

Astfel, instanța de recurs apreciază că, la stabilirea modalității de executare a pedepsei, instanța de apel a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, constatând că pedeapsa aplicată va fi echitabilă faptei infracționale comise, ce corespunde normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, ca urmare, nefiind justificată solicitarea recurentului privind excluderea prevederilor art. 90 Cod penal.

Din considerentele menționate, completul de judecată conchide, că în cauza dată nu și-au găsit confirmarea temeiurile de recurs la care face referire recurentul și nu sânt motive de a interveni în soluția adoptată, fiindcă hotărârea instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, iar pedeapsa aplicată inculpatului a fost individualizată potrivit legii.

Potrivit art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în baza materialelor din dosar declară inadmisibil recursul dacă recursul este vădit neîntemeiat.

Având ca reper cele menționate supra, completul de judecată concluzionează asupra inadmisibilității recursului declarat de către avocatul Vlas Elena în numele inculpatului Gherman Andrei, ca fiind neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

DISPUNE :

Inadmisibilitatea recursului declarat de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Bălți – Pasat Liliana, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 septembrie 2023, în cauza penală privindu-l pe *Cîrnaț Fiodor xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Țurcan Anatolie

Judecători

Mânăscurtă Igor

Daguța Sergiu